

DORIN STĂNESCU

BOGDAN BUTURUGĂ

ȘTEFAN BUTURUGĂ

OCTAV UNGUREANU

ALEXANDRU CIUBOTARIU

Istoriile Ploieștiului

ÎN BENZI DESEDATE

Primăria
Municipiului
Ploiești

PLOIEȘTI 2025

Casa de Cultură

San Luca Caragiale
A Municipiului Ploiești

Istoriile Ploieștiului

ÎN BENZI DESENAȚE

DOCUMENTARE ISTORICĂ:
DORIN STĂNESCU

SCENARIU, COORDONATOR ȘI ILUSTRATOR:
BOGDAN BUTURUGĂ

ILUSTRATORI:
ȘTEFAN BUTURUGĂ
OCTAV UNGUREANU
ALEXANDRU CIUBOTARIU

PLOIEȘTI 2025

“Istoriile Ploieștiului în benzi desenate”

Acest album a fost realizat în cadrul proiectului cultural
“Istoriile Ploieștiului în benzi desenate”

Echipa de proiect:

Marian Dragomir - director Casa de cultură I. L. Caragiale

Cristina Nicolescu - referent de specialitate

Marius Gabriel Dumitru - corectură

Dorin Stănescu - scenariu, documentare istorică

Bogdan Buturugă - scenariu, coordonare grafică

Ștefan Buturugă - ilustrații

Octav Ungureanu - ilustrații

Alexandru Ciubotariu - ilustrații

CUPRINS:

MOȘ PLOAIE

REPUBLICA DE LA PLOIEȘTI

VIZITA ȚARULUI

STATUIA LIBERTĂȚII

ÎNȚORCI CA LA PLOIEȘTI

BĂTĂILE CU FLORI

ATLAS

PLOIEȘTIUL ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL 1916-1918

Istoriile Ploieștiului

ÎN BENZI DESENATE

Suntem, fără îndoială, în fața unui demers în premieră pe care proiectul „Istoriile Ploieștiului în benzi desenate” îl reprezintă pentru cunoașterea și popularizarea istoriei ploieștene și nu numai, o istorie instrumentalizată prin intermediul unei forme de artă și în egală măsură de știință - benzile desenate. În ultimele decenii, acestea au devenit un fenomen tot mai popular, atrăgând și fascinând deopotrivă copii, adolescenți ori adulți care caută nostalgice personaje ale cărților (savante ori de ficțiune), evenimente istorice etc.

Realizată sub egida Casei de Cultură „I.L.Caragiale” a Municipiului Ploiești, lucrarea de față este parte a unei serii de patru volume care va fi finalizată în anii următori și care va purta cititorii prin istoria Ploieștiului, mergând până în 1989. Volumul inaugural propune o abordare bazată pe dualitatea dintre realitatea istorică și ficțiune, istorie evenimentială și istorie a vieții cotidiene. Avem astfel două planuri – cel al unei necesare și oarecum didactice perspective a succesiunii cronologice a istoriei ploieștene și cel al cotidianului citadin. Primul plan debutează cu o ficțiune a istoriografiei - povestea lui Moș Ploaie, întemeietorul satului care-i va purta numele și face saltul către sosirea aici a fondatorului de facto al târgului Ploieștilor - Mihai Viteazul. Firul narativ al planului secund se continuă cu tranziția spre modernitate în care se succed evenimente istorice și scene de viață cotidiană derulate până în proximitatea epocii contemporane. O reală provocare pentru echipa care a lucrat la acest proiect a fost și cea a selecției personajelor și momentelor istorice care să reflecte deopotrivă importanța orașului în istoria națională și chiar internațională și să înfățișeze elemente definitorii de mentalitate și viață cotidiană ploieșteană din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până la începutul Primului Război Mondial.

Narațiunile acestea au de regulă și povestitori care ne introduc în atmosfera epocii, așa că i-am ales astfel drept companioni prin trecutul orașului pe Moș Ploaie, Mihai Viteazul, Ion Luca Caragiale și Mihail Sevastos. Istoria de secol al XIX-lea a orașului Ploiești prezentată în acest volum exclude industria petrolieră și momentul său de referință globală - epopeea fraților Mehedințeanu, de care ne vom ocupa în următorul volum, iar acest fapt se datorează unei perspective diferite în raport cu maniera clasică de receptare a istoriei locale. Astfel, evoluția istorică a orașului în veacul al XIX-lea se sprijină pe componenta politică – evenimentul fondator fiind momentul 1870, cunoscut sub numele de Republica de la Ploiești, orașul fiind în acest interval de timp un spațiu al revoluției, al comerțului și al căilor ferate și mai puțin al industriei petroliere. Impactul acesteia se va reflecta după 1900, când urbea va cunoaște o altă dinamică.

Pe baza documentelor istorice și a unei bogate selecții de fotografii de epocă, volumul de față conturează viziunea unor talentați artiști contemporani și îi numim aici pe cei patru ilustratori ai benzilor desenate: Bogdan Buturugă, Ștefan Buturugă, Octav Ungureanu, Alexandru Ciubotariu. Lucrarea aceasta poartă, în egală măsură, amprenta cunoașterii istorice de până acum, fiind o istorie reprezentată prin benzi desenate, dar oferă și o cheie pentru cei de mai târziu de a înțelege imaginarul unei generații despre Ploiești și locul său în istorie.

Dorin Stănescu

MOȘ PLOAIE

DE ȘTEFAN BUTURUGĂ

DAR O LEGENDĂ E TOTUȘI O LEGENDĂ, URMELE DE VIETUIRE SE PIERD ÎN PREISTORIE.

ÎN REALITATE, PRIMA MENȚIUNE DOCUMENTARĂ DESPRE "PLOESCI" APARE ÎN ANUL 1503.

ESTE vorba despre un ANUME RADU, NEGUSTOR DIN PLOIEȘTI.

Eei, lăsați-mă și pe mine să visez...

Hai, moșule, că și legendele au rostul lor!

Măria ta!

LEGENDA MAI SPUNE CĂ, ATUNCI CÂND AM TRECUT PE AICI, AM FOST ATĂT DE IMPRESIONAT DE POTENȚIALUL ACESTEI ZONE, ÎNCÂT AM DECLARAT LOCUL TÂRG DOMNESC!

TÂRG DOMNESC!

TÂRG DOMNESC!

STOP JOC!

ȘI DREPT URMARE, MI-AU FĂCUT ȘI STATUIE!

DAR... NU-I CHIAR AȘA SIMPLU.

ADEVĂRUL E CĂ AU FOST MULTE DISCUȚII ȘI NEGOCIERI LA MIJLOC.

PLOIEȘTENII ERAU ISCUȘIȚI ÎN VORBĂ ȘI HOTĂRAȚI SĂ-ȘI APERE INTERESELE.

ÎN CELE DIN URMĂ, S-A AJUNS LA UN ACORD CARE A MULȚUMIT PE TOATĂ LUMEA.

ȘI UITE-AȘA, DUPĂ LEGENDĂ, PLOIEȘTIUL DEVINE TÂRG DOMNESC ÎN ANUL 1597!

ASTA-I POHTA CE-AM POHTIT!

ORAȘUL PLOIEȘTI A TOT CREȘCUT, PAS CU PAS, CU RĂBDARE ȘI MUNCĂ.

DAR DESTUL DESPRE NOI! SĂ-I LĂSĂM ȘI PE ALȚII SĂ POVEȘTEASCĂ.

BINE, MĂRIA TA!

Lunga tranziție spre modernitate

1597 - 1870

Saltul de la sat la târg domnesc făcut de Ploiești în anul 1597 prin voința domnitorului Mihai Viteazul nu a adus cu el în realitate confortul și facilitățile unui oraș, fie el și medieval. În realitate, până spre finalul secolului al XIX-lea, Ploieștiul este un sat mai mare. Până la împlinirea aspirației urbanizării depline avea să mai curgă multă apă pe pâraul Dâmbu. În secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, Ploieștiul și-a consolidat statutul de cea mai importantă așezare economică a zonei, iar acest fapt îi va aduce și rolul de „capitală” a județului Prahova. Economia premodernă a zonei este una bazată pe comerțul cu produsele agricole, iar Ploieștiul excelează la acest capitol în detrimentul târgurilor din jur: Gherghița, Târgșor și Bucov.

Pe parcursul secolului al XVIII-lea și în primele două decenii ale celui următor, locuitorii Ploieștiului poartă o luptă grea cu familia boierească a Moruzeștilor, care, în plin veac al iluminismului, al idealurilor Revoluției Franceze de la 1789 – libertate, egalitate, fraternitate, dorește să îi transforme pe orășeni din oameni liberi în clăcași. E o lungă luptă, întinsă pe o jumătate de veac. Ea se încheie odată cu epoca fanariotă în 1821 și, evident, cu eșecul exponenților fanarioti. Pentru ploieșteni, lupta aceasta este o veritabilă școală civică, ce anunță implicarea ulterioară a cetățenilor în toate evenimentele cu rezonanță națională ale secolului.

La 1838, catagrafia (recensământul) orașului arată că acesta era împărțit în 16 mahalale (cartiere), iar numărul locuitorilor ajunsese la 10.105, majoritatea erau români, dar întâlnim și bulgari, evrei, albanezi, austrieci, ruși și romi. După ocupații, locuitorii erau meșteșugari, negustori și agricultori. Tot acum este și vremea în care încep preocupările pentru dezvoltarea și modernizarea orașului, în acest proces se remarcă și magistrații (primarii) Gheorghe Boldescu (1837-1843) și Enuță Baldovin (1843-1853). Pentru Ploiești începe un lung drum spre modernizare, care se termină în primele decenii ale veacului al XX-lea. În plan economic, orașul este un spațiu al comerțului, amprenta medievală încă menținându-se în acest domeniu, fapt datorat așezării geografice pe drumurile care duc spre Transilvania, Moldova și capitala țării.

Venirea căilor ferate și inaugurarea gării Ploiești la 1872 au transformat orașul într-un puternic centru feroviar. Chiar dacă la 1857, frații Marin și Theodor Mehedințeanu pun bazele unei opere de pionierat mondial – construirea uneia dintre primele „rafinării” din lume, orașul mai are un lung drum de parcurs până la consacrarea formulei de „oraș al aurului negru”. Cu o economie prosperă, orășenii trăiesc cu dorința europenizării, iar Franța și Parisul sunt modele, așa se explică eleganțele ținute ale doamnelor și domnilor din protipendada urbană, bățile cu flori, bulevardul ca spațiu al promenadei, dar și petrecerile de pomină ale orășenilor.

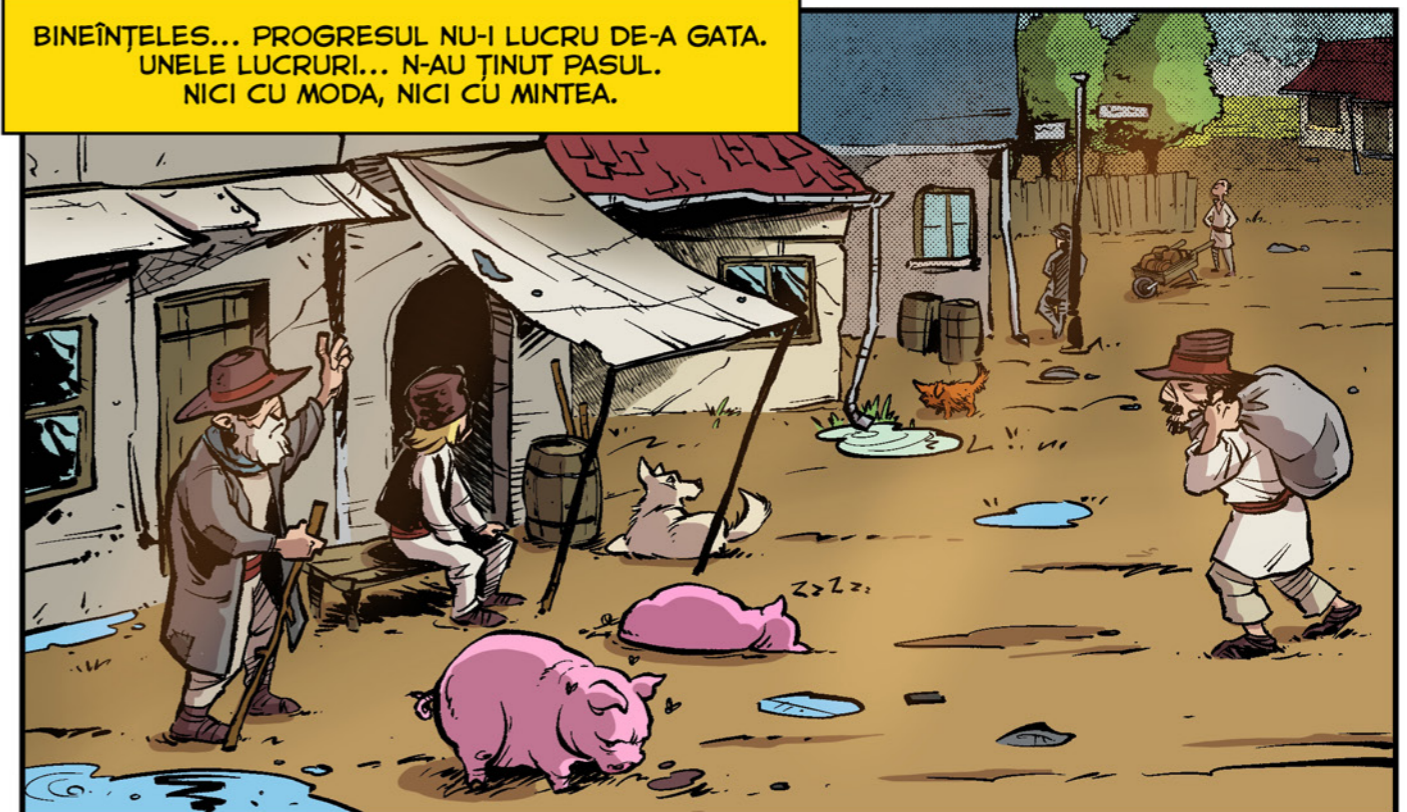
Tabloul Ploieștiului în secolul al XIX-lea nu poate fi încheiat fără consemnarea evenimentului de la 1870, celebra „Republică de la Ploiești”, care are largi reverberații în viața politică națională. La 8 august 1870, la Ploiești are loc ultima mare încercare de revoluție din spațiul românesc, o revoltă în urma căreia clasa politică se maturizează, iar domnitorul Carol I renunță la tentația autoritarismului. Pentru Ploiești, evenimentul de la 1870 rămâne un moment de referință al spiritului civic și aduce orașul în atenția țării și a spațiului european. Primul monument de for public al orașului, Statuia Libertății, stă dovadă în acest sens prin memorabilele cuvinte de pe soclu: „Cetățenilor ploieșteni apărători ai libertăților publice, România recunoscătoare”.

REPUBLICA DE LA PLOIEȘTI

DE STEFAN BUTURUGĂ

BINEÎNȚELES... PROGRESUL NU-I LUCRU DE-A GATA. UNELE LUCRURI... N-AU ȚINUT PASUL. NICI CU MODA, NICI CU MINTEA.

CASELE RĂSĂREAU PRECUM CIUPERCILE,
CU PRIDVOR, CU MUȘCATE...

ȘI HOP! A VENIT ȘI PRIMA GARĂ - GARA DE SUD DE AZI,
ADICĂ POARTA DE INTRARE ÎN VIITOR... SAU ÎN ÎNTĂRZIERE.

APOI... PRESA! CE-I O ȚARĂ FĂRĂ ZIAR? E CA O CĂRCIUMĂ FĂRĂ POLITICĂ.
IAR PLOIEȘTIUL S-A FĂCUT AUZIT. ÎN SURDINĂ, DAR CU AMBIȚIE.

ORAȘUL SE ÎNFRUMUSEȚA CU
FIECARE ZI. NU PARIS, DAR NICI
SAT UITAT DE DUMNEZEU.

ȘI FIINDCĂ ROMÂNUL SE TRAGE
CU FRICA DE DUMNEZEU...
S-AU ÎNMULȚIT ȘI BISERICILE.
SLUJBE, CLOPOTE ȘI BĂRFE.

CĂȚ DESPRE CĂRCIUMI...
EI, ACOLO ERA REPUBLICA ADEVĂRATĂ!
FIECARE CU VOTUL LUI ÎN HALBA LUI.

ASA ÎNCEPE ORICE REVOLUȚIE ROMĂNEASCĂ:
LA MASĂ, CU VIN, TUTUN ȘI INDIGNARE PATRIOTICĂ.

CÂND VINE REVOLUȚIA,
VINE CU PAȘI MĂRUNȚI...
ȘI PANTOFI PRĂFUIȚI.

DE ACUM ÎNCOLO, NICIUN
MESAJ NU PLEACĂ FĂRĂ
APROBAREA MEA.

NICIO ȘTIRE FĂRĂ
ȘTAMPILA NOASTRĂ.
ȘTAMPILĂ AVEM?

DOMNULE GUȚĂ GRĂDINARU...
ORDINELE MELE SUNT DE LA
BUCUREȘTI...

PREIAU CONDUCEREA
ÎN NUMELE REPUBLICII.

DAR...

ȘI BUCUREȘTIUL E
DEJA REPUBLICAN. TRIMITE ACUM:
„REPUBLICA S-A PROCLAMAT.
POPORUL E CU NOI.”

NU-I NIMIC,
VICTORIA E A
NOASTRĂ! SĂ
SĂRBĂTORIM

REVOLTĂ LA
PLOIEȘTI. STOP.
PROCLAMAT
REPUBLICĂ.
STOP.

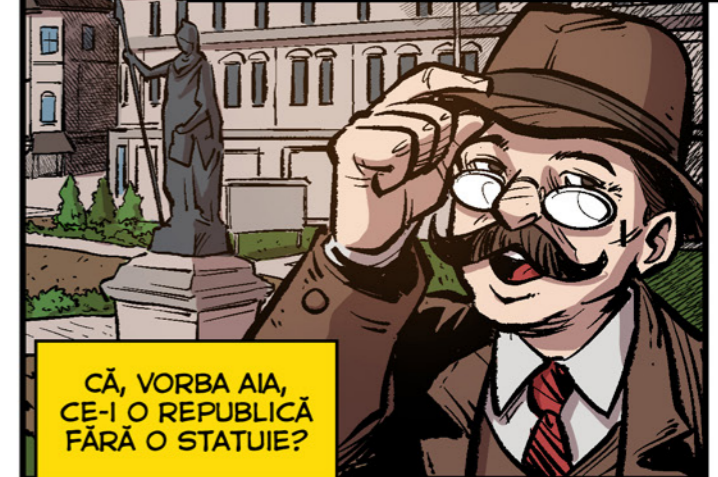
CANDIANO A FOST PRINS FUGIND ȘI ARESTAT.

LA 17/29 OCTOMBRIE 1870, LA TÂRGOVIȘTE TOȚI CEI 41 DE ACUZAȚI AU FOST ACHITAȚI

ÎN AMINTIREA EVENIMENTELOR, DIN INIȚIATIVA LUI DUMITRU BRĂȚIANU A FOST RIDICATĂ ÎN PLOIEȘTI STATUA LIBERTĂȚII.

VIZITA ȚARULUI

DE OCTAV UNGUREANU ȘI ALEXANDRU CIUBOTARIU

LA 25 MAI 1877, PLOIEȘTIUL - ORAȘ DE PROVINCIE, DAR CU AMBIȚII ȘI ASPIRAȚII MARI, CU STRĂZI PLINE DE PRAF ORI NOROI - ÎN FUNCȚIE DE ANOTIMP - A AVUT ONOAREA DE A PRIMI PE UNUL DINTRE CEI MAI PUTERNICI OAMENI DIN LUMEA ACELEI EPOCI: ȚARUL RUSIEI.

ERA ÎN PLIN RĂZBOI RUSO-TURC, IAR ARMATA RUSEASCĂ PRIMISE ACORDUL SĂ TRANZITEZE TERITORIUL ROMÂNIEI ÎN DRUM SPRE BULGARIA.

DE LA ÎNCEPUTUL LUNII MAI ȘI PÂNĂ APROAPE DE JUMĂTATEA LUI IUNIE, PLOIEȘTIUL S-A TRANSFORMAT ÎNTR-O BAZĂ MILITARĂ RUSEASCĂ ȘI ÎN ACEST CONTEXT AU POȘIT ÎN TÂRGUL NOSTRU: ȚARUL ALEXANDRU AL II-LEA, ÎMPREUNĂ CU FRATELE SĂU, MARELE DUCE NICOLAE, COMANDANTUL OȘTIRII IMPERIALE, DAR ȘI FIUL ȚARULUI - VIITORUL ALEXANDRU AL III-LEA. PUTEM SPUNE CĂ OARECUM, DUPĂ CE FUSESE O "IMAGINARĂ REPUBLICĂ" LA 1870, ACUM ERA CAPITALĂ IMPERIALĂ...

O ASEMENEA VIZITĂ, CHIAR ÎN VREME DE RĂZBOI, NU PUTEA FI TRECUTĂ CU VEDEREA NICI DE AUTORITĂȚILE LOCALE, NICI DE CETĂȚENII SIMPLI.

UNDE-L CAZĂM NOI PE ȚAR?!?

MAJESTATEA SA E OBIȘNUITĂ CU LUXUL DE LA CURTEA IMPERIALĂ, NU CU PRAFUL DE LA NOI!

FOSTUL PRIMAR IONIȚĂ RADOVICI

PRIMARUL C.T. GRIGORESCU

EI AȘ, SE ȘTIE PESTE TOT ÎN LUME CĂ BUCUREȘTIUL E DOAR UN ORAȘ DE LA MARGINEA PLOIEȘTIULUI, GĂSIM NOI O CASĂ PE PLACUL ȚARULUI...

DUPĂ CHIBZUINȚĂ, S-AU ALES CASELE NOI DE PE STRADA FULGEANU - ALE FOSTULUI PREFECT ISTRATE NEGULESCU.

PLOIEȘTIUL ERA PUS ÎN LUMINA REFLECTOARELOR CORESPONDENȚILOR DE PRESĂ DIN TOATĂ LUMEA, DAR ȘI A DIPLOMAȚIEI BĂTRÂNULUI CONTINENT. DOUĂ MONARHII EUROPENE, SPANIA ȘI RUSIA, AU PERFECTAT UN TRATAT DE EXTRĂDARE CONȚINÂND 19 ARTICOLE.

DOCUMENTUL ÎNCHEIAT LA SAINT PETERSBURG PE 9/21 MARTIE 1877 A FOST RATIFICAT DE ȚAR LA PLOIEȘTI, IAR TEXTUL PURTA LA FINAL MENȚIUNEA: „FĂCUT LA PLOIEȘTI, ÎN 8/20 IUNIE 1877 ÎN ANUL AL 23-LEA AL DOMNIEI NOASTRE” ȘI SEMNĂTURA ȚARULUI. ACEST ÎNSCRIS ESTE PRIMUL ȘI SINGURUL TRATAT INTERNAȚIONAL SEMNAT VREODATĂ LA PLOIEȘTI.

VREME DE DOUĂ SĂPTĂMĂNI, ATĂȚ ȚARUL, CĂȚ ȘI DOMNITORUL CAROL I S-AU PLIMBAT ÎNTRE PLOIEȘTI ȘI BUCUREȘTI.

DACĂ ÎNȚIAL PLOIEȘTENII AU FOST BUCUROȘI DE OASPEȚI, ACUM ÎNCEP SĂ FIE EXASPERAȚI, PENTRU CĂ AUTORITĂȚILE ÎI OBLIGAU SĂ ÎȘI LASE TREBURILE ȘI SĂ MEARGĂ SĂ-L OVAȚIONEZE PE ȚAR DIMINEAȚA ȘI SEARA, CÂND ACESTA VINE ORI PLEACĂ DIN ORAȘ.

FIREȘTE, PRESA VREMII NU AVEA CUM SĂ RATEZE UN ASEMENEA EVENIMENT. AU VENIT CORESPONDENȚI DIN FRANȚA, ITALIA, SPANIA...

E PRIMA DATĂ CÂND VIN ÎN PARTEA ASTA A EUROPEI!

...DAR ENTUZIASMUL LI S-A MAI OFILIT DUPĂ CE AU LUAT CONTACT CU REALITĂȚILE DE PE AICI.

ITALIENII, DE PILDĂ, AU FOST FASCINAȚI DE SPIRITUL VIOI AL DOAMNELOR PLOIEȘTENE, GATA ORICÂND SĂ RĂSARĂ LA FEREĂSTRĂ ORI SĂ IASĂ ÎN STRADĂ CU TOT CU PĂLĂRIE.

AI VĂZUT CE GALANT E FIUL ȚARULUI?

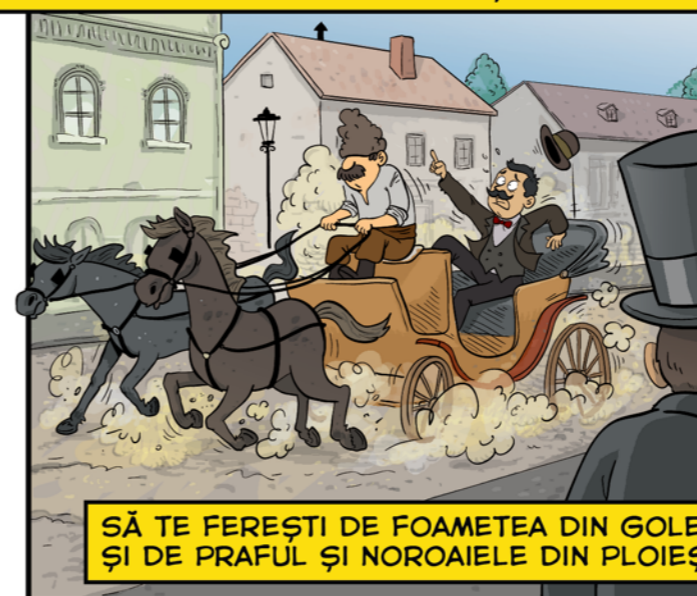
UN FRANCEZ NOTA CU AMĂRĂCIUNE:

“PLĂTESC 6 FRANCI PE ZI LA HOTEL MOLDAVIA, CU VEDERE SPRE O CURTE PLINĂ CU GUNOAIE. ÎN CAMERĂ - UN PAT DE FIER ȘI O MASĂ DE TOALETĂ FĂRĂ IBRIC”

CE SĂ-I FACI? LUXUL ERA PE FRONT...

TOȚI STRĂINII SE PLÂNGEAU DE DRUMURI. UNUL ZICEA CĂ ÎN TRĂSURĂ “DANSEZI DE-ȚI SAR OASELE”. ALTUL AMINTEA DE PAVAJUL “ATROCE” DE PE CÂTEVA STRĂZI ȘI PRĂFĂRIA DE PE CELELALTE.

SĂ TE FERESTI DE FOAMETEA DIN GOLEȘTI ȘI DE PRAFUL ȘI NOROAIELE DIN PLOIEȘTI!

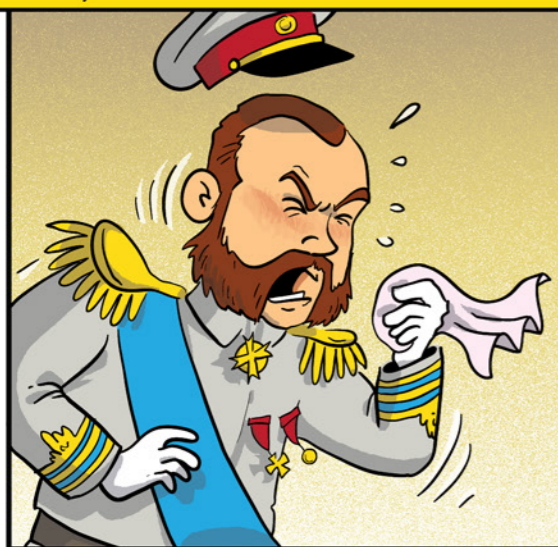
STRĂZILE DIN JURUL VILEI ERAU ATĂȚ DE PRĂFUITE, ÎNCĂȚ AUTORITĂȚILE AU INTERZIS CIRCULAȚIA CĂȚ TÎMP ȚARUL STĂȚEA LA PLOIEȘTI.

ÎNTR-O ZI A PLOUAT, IAR PE STRADA BUCUR TRĂSURA ȚARULUI A FĂCUT CALE-NTOARSĂ DUPĂ 60 DE METRI, ÎNAMOLITĂ PÂNĂ LA OSIE. CAZACII AU SĂRIT ȘI, CU AJUTORUL UNOR VECINI, AU LUAT TRĂSURA CU ȚAR CU TOT - ȘI AU CĂRAT-O ÎN BRAȚE, AFARĂ DIN NOROI.

APOI A VENIT SOARELE ȘI ZILELE URMĂTOARE PRAFUL A CUCERIT DIN NOU ORAȘUL, IAR NORII DE PRAF DANSAU PE LĂNGĂ TRĂSURI.

ȚARUL, CU SĂNĂTATEA ȘUBREDĂ ȘI SUFERIND DE ASTM, A ÎNCEPUT SĂ TUȘEASCĂ. LE-A CERUT EDILOR PLOIEȘTENI SĂ FACĂ CEVA CU PRAFUL.

PRIMĂRIA AVEA DOAR DOUĂ SACALE. AȘA CĂ AU FOST ADUȘI OPT SACAGII DIN BUCUREȘTI SĂ STROPEASCĂ DRUMURILE CU APĂ, CU PROMISIUNEA CĂ VOR FI PLĂTIȚI. N-AU FOST. AU PLECAT ÎNAPOI ȘI, TREI ANI DE ZILE, AU TOT BĂTUT PE LA UȘILE PRIMĂRIEI DEGEABA.

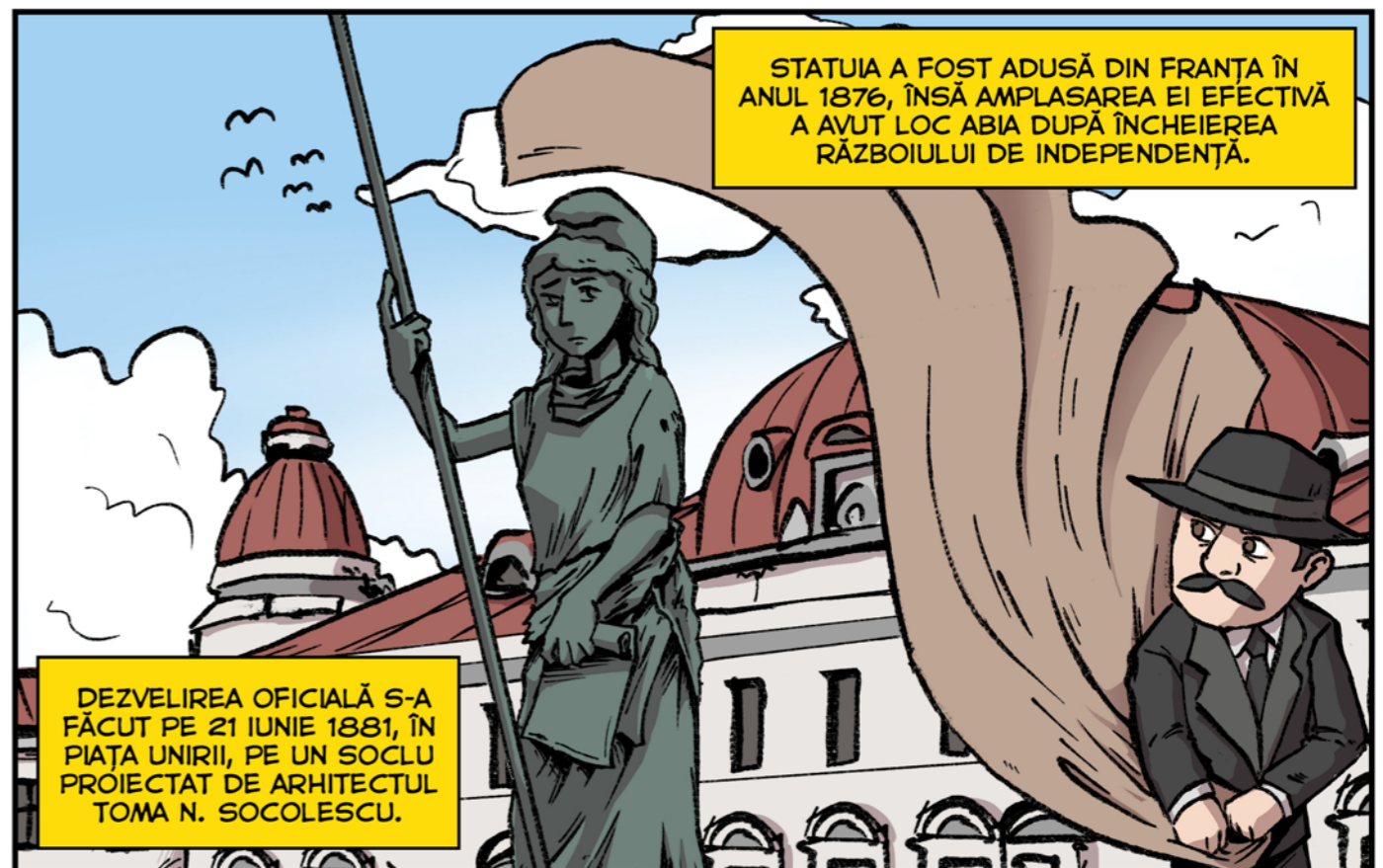
CÂT A STAT ȚARUL, MÂNCAREA S-A SCUMBIT, CĂCI ORAȘUL ERA PLIN DE SOLDAȚI. A ZĂBOVIT AICI DOUĂ SĂPTĂMĂNI. APOI, DIN RAȚIUNI MILITARE, ȘI-A MUTAT CARTIERUL GENERAL LA SLATINA, APOI LA ZIMNICEA, PE UNDE OASTEA A TRECUT DUNĂREA.

STATUIA LIBERTĂȚII

DE BOGDAN BUTURUGĂ

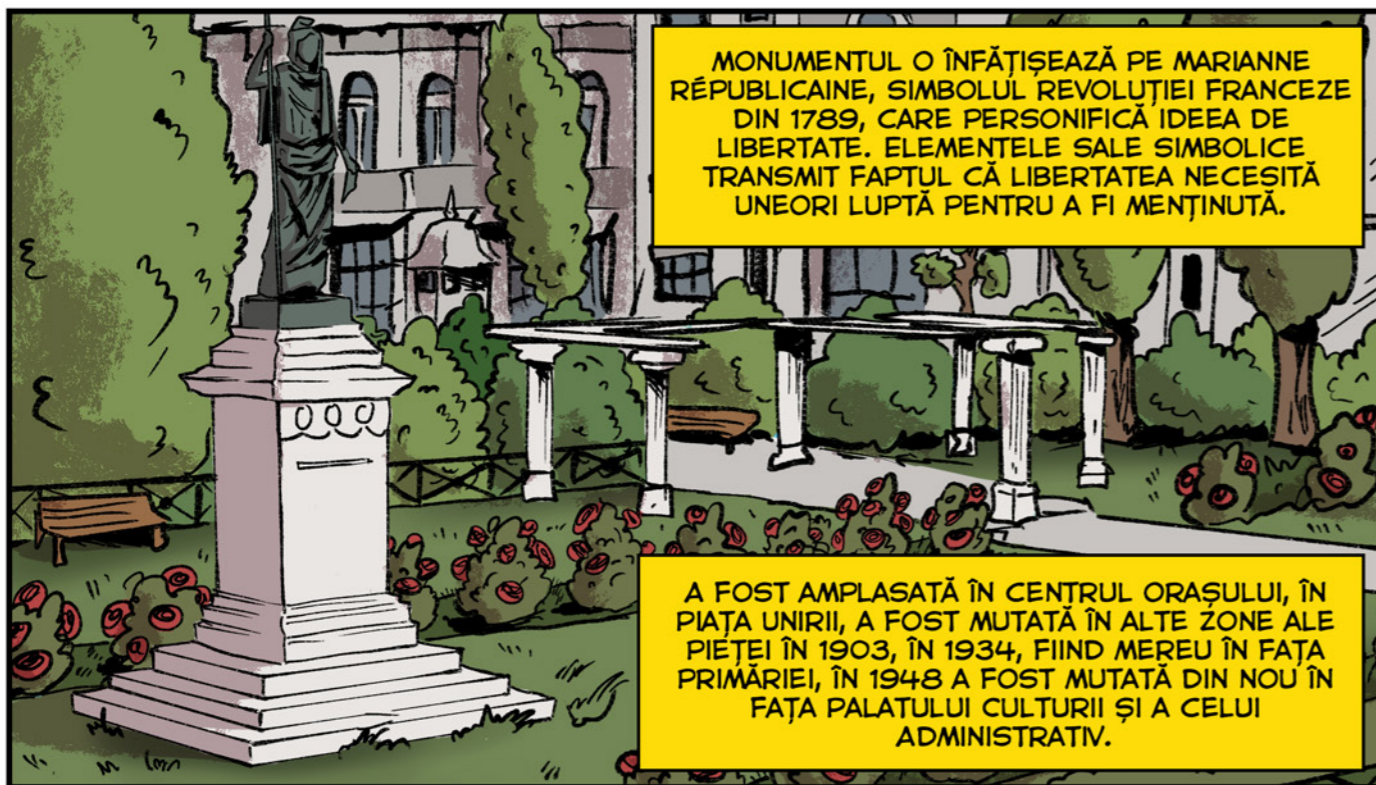

IDEEA RIDICĂRII UNUI MONUMENT LA PLOIEȘTI CARE SĂ CELEBREZE LUPTA LOCUITORILOR PENTRU DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE CIVILE A EXISTAT DE MAI MULT TIMP. PERSONALITĂȚI PRECUM DUMITRU BRĂTIANU ȘI C.A. ROSETTI AU SUSȚINUT CĂ ORAȘUL MERITĂ O ASTFEL DE RECUNOAȘTERE.

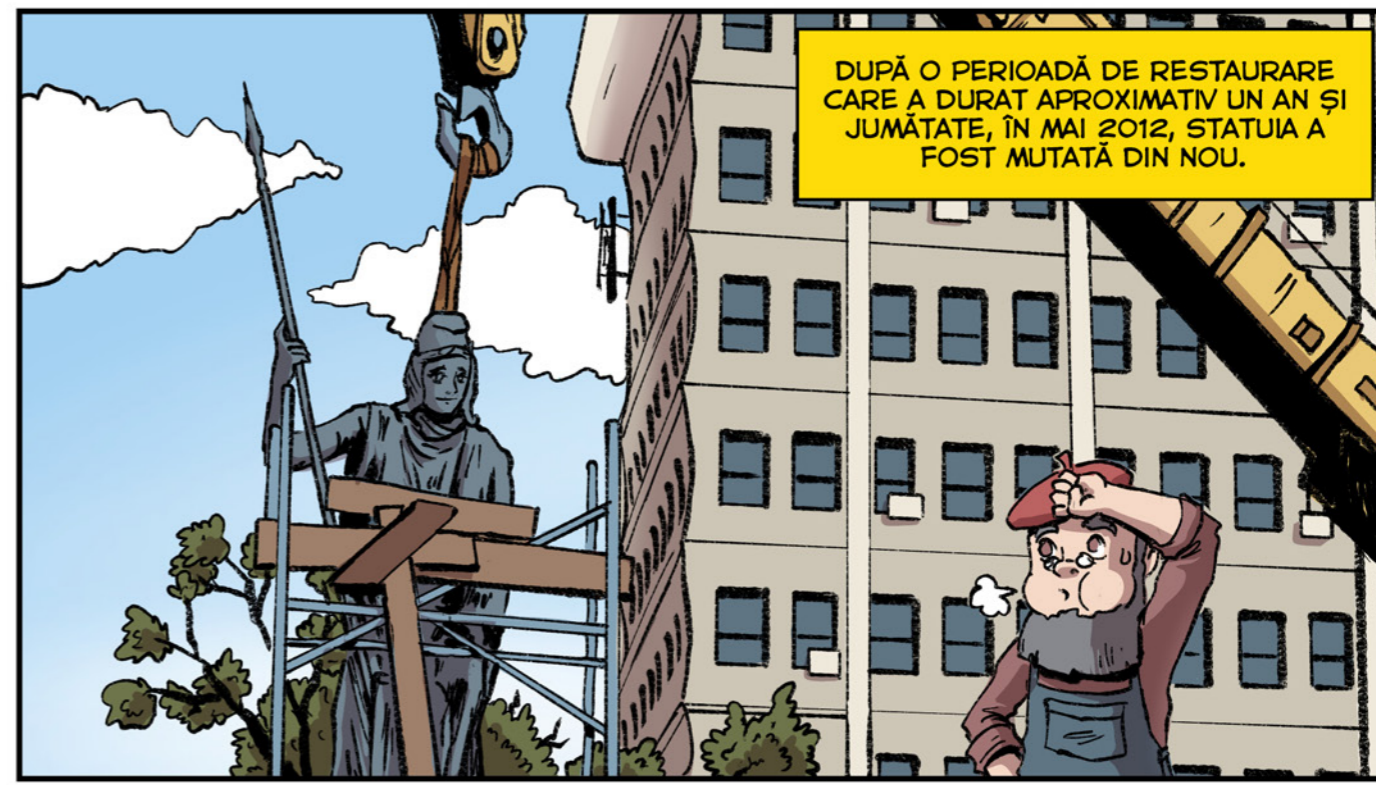
STATUIA A FOST ADUSĂ DIN FRANȚA ÎN ANUL 1876, ÎNSĂ AMPLASAREA EI EFECTIVĂ A AVUT LOC ABIA DUPĂ ÎNCHEIEREA RĂZBOIULUI DE INDEPENDENȚĂ.

DEZVELIREA OFICIALĂ S-A FĂCUT PE 21 IUNIE 1881, ÎN PIAȚA UNIRII, PE UN SOCLU PROIECTAT DE ARHITECTUL TOMA N. SOCOLESCU.

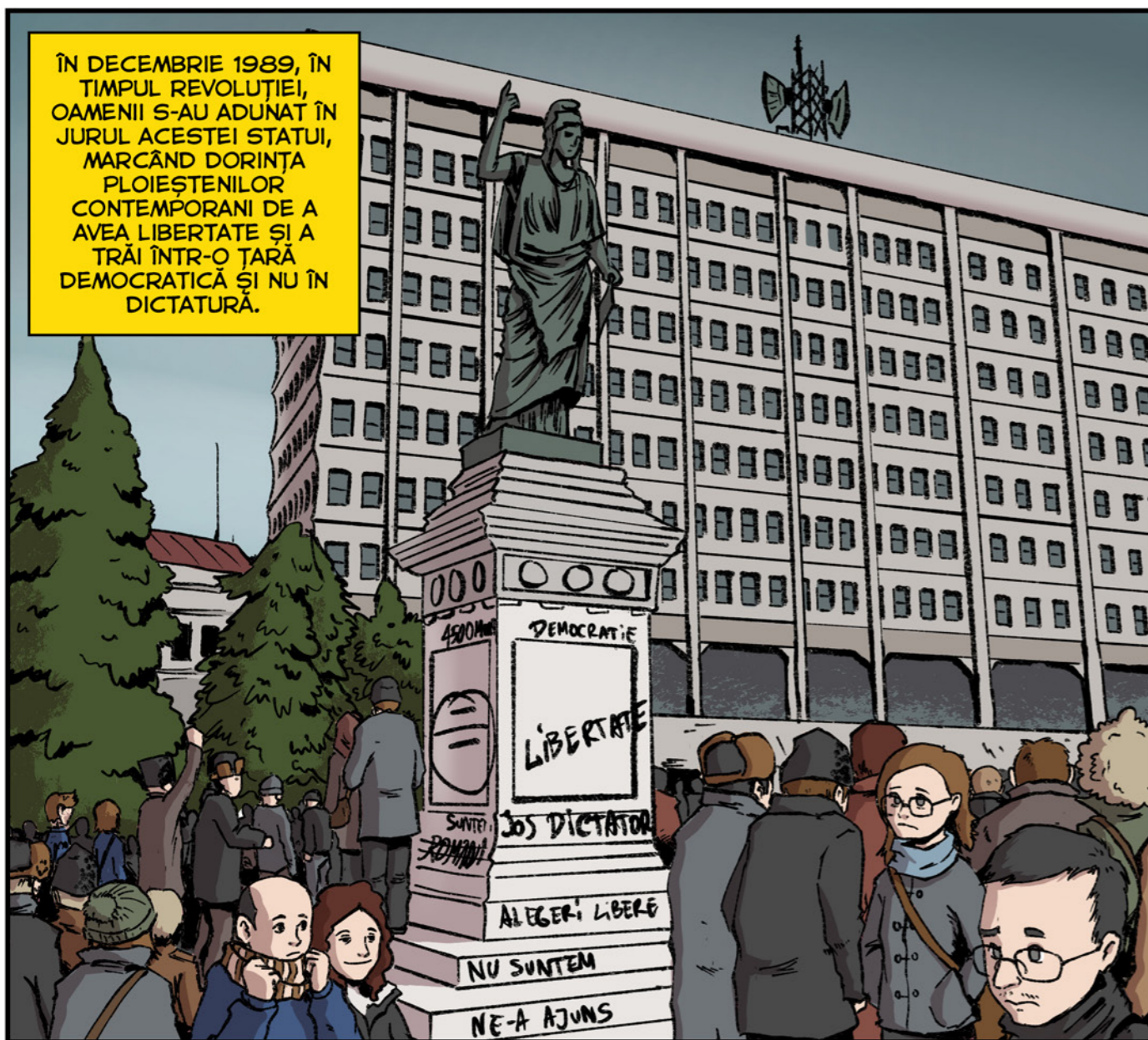

MONUMENTUL O ÎNFĂȚIȘEAZĂ PE MARIANNE RÉPUBLICAINE, SIMBOLUL REVOLUȚIEI FRANCEZE DIN 1789, CARE PERSONIFICĂ IDEEA DE LIBERTATE. ELEMENTELE SALE SIMBOLICE TRANSMIT FAPTUL CĂ LIBERTATEA NECESITĂ UNEORI LUPTĂ PENTRU A FI MENȚINUTĂ.

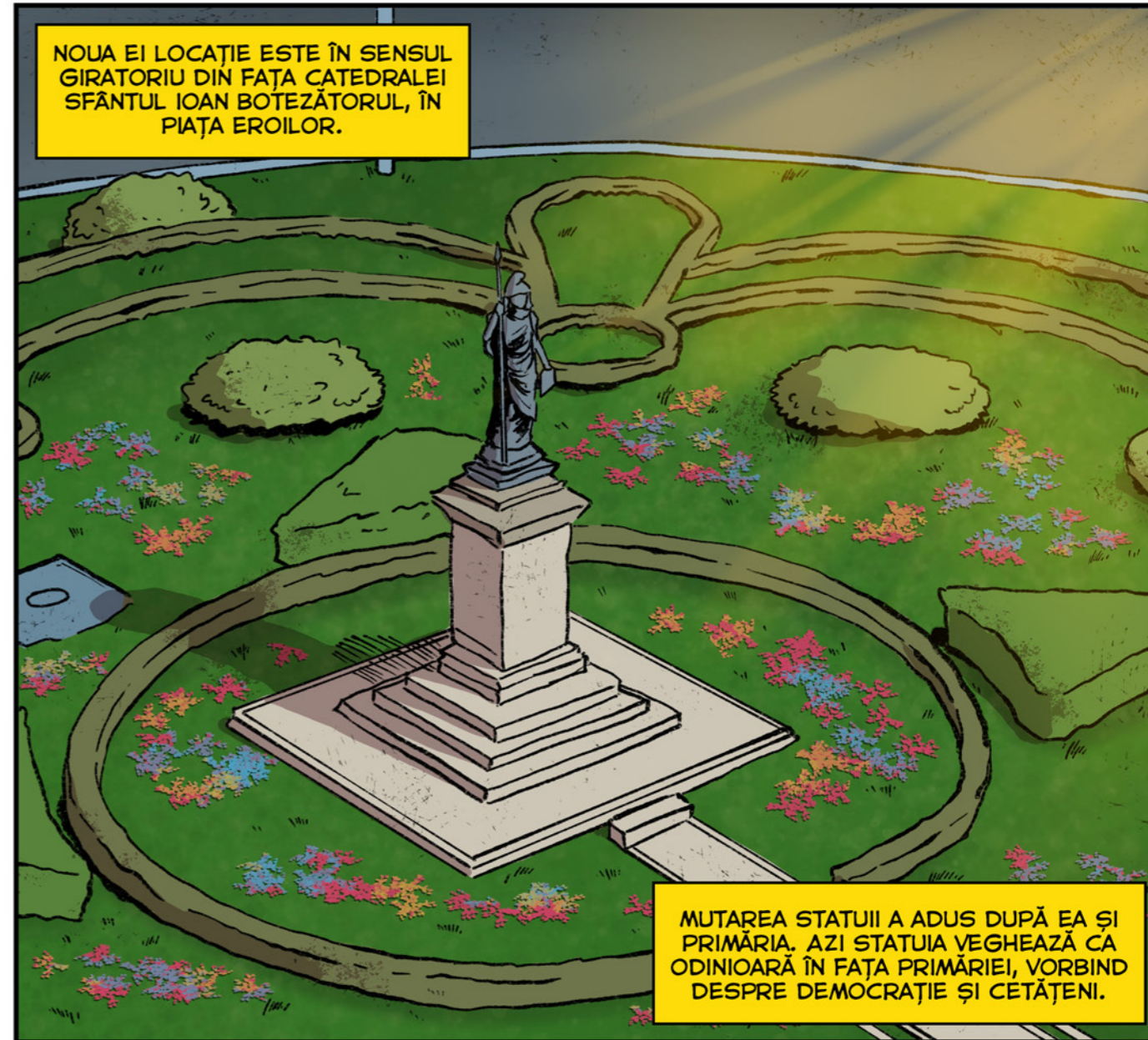
A FOST AMPLASATĂ ÎN CENTRUL ORAȘULUI, ÎN PIAȚA UNIRII, A FOST MUTATĂ ÎN ALTE ZONE ALE PIEȚEI ÎN 1903, ÎN 1934, FIIND MEREU ÎN FAȚA PRIMĂRIEI, ÎN 1948 A FOST MUTATĂ DIN NOU ÎN FAȚA PALATULUI CULTURII ȘI A CELUI ADMINISTRATIV.

DUPĂ O PERIOADĂ DE RESTAURARE CARE A DURAT APROXIMATIV UN AN ȘI JUMĂTATE, ÎN MAI 2012, STATUA A FOST MUTATĂ DIN NOU.

ÎN DECEMBRIE 1989, ÎN TIMPUL REVOLUȚIEI, OAMENII S-AU ADUNAT ÎN JURUL ACESTEI STATUI, MARCÂND DORINȚA PLOIEȘTENILOR CONTEMPORANI DE A AVEA LIBERTATE ȘI A TRĂI ÎNTR-O ȚARĂ DEMOCRATICĂ ȘI NU ÎN DICTATURĂ.

NOUA EI LOCAȚIE ESTE ÎN SENSUL GIRATORIU DIN FAȚA CATEDRALEI SFÂNTUL IOAN BOTEZĂTORUL, ÎN PIAȚA EROILOR.

MUTAREA STATUII A ADUS DUPĂ EA ȘI PRIMĂRIA. AZI STATUA VEGHEAZĂ CA ODINIOARĂ ÎN FAȚA PRIMĂRIEI, VORBIND DESPRE DEMOCRATIE ȘI CETĂȚENI.

ÎNTORCI CA LA PLOIEȘTI

DE ȘTEFAN BUTURUGĂ

LINIILE FERATE DINTRE BUCUREȘTI ȘI PLOIEȘTI (1872), RESPECTIV PLOIEȘTI ȘI PREDEAL (1879) AU FOST CONSTRUITE ÎN PERIOADE DIFERITE, CEEA CE A DUS LA UNELE INCONVENIENTE LOGISTICE.

„DE LA PLOIEȘTI, TRENUL DE PREDEAL CA SĂ APUCE SPRE BUCUREȘTI, SCHIMBĂ FRONTUL ȘI, CA ȘI CUM AR VREA SĂ SE ÎNTOARCĂ ÎNAPOI, LOCOMOTIVA SE PUNE ACOLO UNDE PÂNĂ ACI ERA COADA TRENULUI....”

TRENURILE CARE VENEAU DINSPRE BUCUREȘTI ȘI CONTINUAU SPRE ARDEAL TREBUIAU SĂ OPREASCĂ ÎN GARA PLOIEȘTI. ACOLO, LOCOMOTIVA ERA DECUPLATĂ ȘI REDIRECȚIONATĂ PE O LINIE SPECIALĂ, FIIND ROTITĂ MANUAL PE O PLACĂ TURNANTĂ.

DUPĂ ACEASTĂ MANEVRĂ, ERA CUPLATĂ DIN NOU, DAR LA CELĂLALT CAPĂT AL TRENULUI, ASTFEL ÎNCĂT VAGONUL DIN COADĂ DEVENEA CAP DE COLOANĂ.

DIN ACEASTĂ CAUZĂ, LA RELUAREA CĂLĂTORIEI, MULȚI PASAGERI AVEAU IMPRESIA CĂ TRENUL SE ÎNTOARCE ÎN DIRECȚIA DIN CARE A VENIT.

AOLEU, NE ÎNTOARCEM LA BUCUREȘTI?

NU, DOAMNĂ! ÎNTOARCEM CA LA PLOIEȘTI...

PÂNĂ ȘI REGELE CAROL I ERA NEVOIT SĂ AȘTEPTE ACEASTĂ OPERAȚIUNE, ÎN TIMP CE MULȚIMEA ÎL OVAȚIONA PE PERON.

DEȘI NU EXISTĂ RELĂTĂRI DIRECTE, E UȘOR DE IMAGINAT CĂ, DUPĂ CÂTEVA ASTFEL DE EPISOADE, ÎNTĂRZIEREA DEVENEA IRITANTĂ, CHIAR ȘI PENTRU EL.

LA 1870 ÎMI DOREAU DETRONAREA, IAR ACUM, MANIFESTĂRILE LOR DE DRAGOSTE MĂ SUFOCĂ.

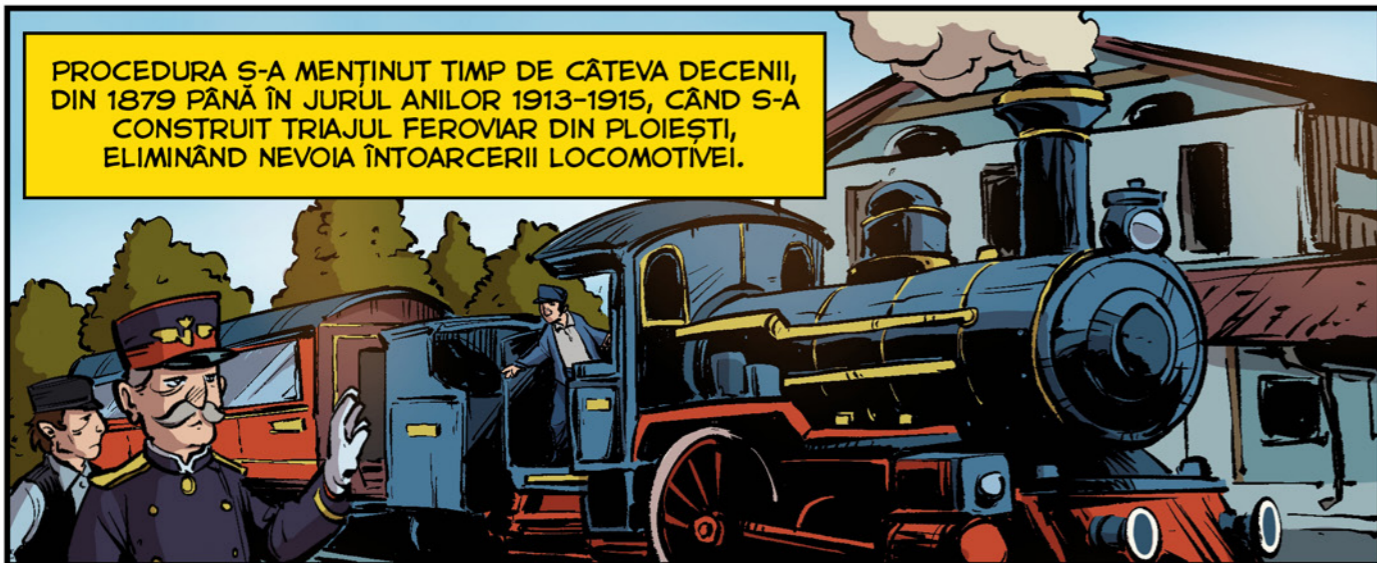

URAAA!
REGELE
CAROL
ÎNȚĂI!!!

CAROL!

HMMM, POATE AR FI MAI BINE SĂ SUGEREZ GUVERNULUI SĂ FACĂ UN TRIAJ, AICI LA MARGINEA PLOIEȘTIULUI, CA TRENURILE SPRE ARDEAL SĂ MEARGĂ DIRECT, FĂRĂ ACEASTĂ MANEVRĂ.

PROCEDURA S-A MENȚINUT TIMP DE CÂTEVA DECENII, DIN 1879 PÂNĂ ÎN JURUL ANILOR 1913-1915, CÂND S-A CONSTRUIT TRIAJUL FEROVIAI DIN PLOIEȘTI, ELIMINÂND NEVOIA ÎNTOARCERII LOCOMOTIVEI.

DOUĂ GENERAȚII DE CĂLĂTORI AU TRĂIT ACEASTĂ EXPERIENȚĂ CONFUZĂ, CEEA CE A FĂCUT CA EXPRESIA „ÎNTORCI CA LA PLOIEȘTI” SĂ SE ÎNRĂDĂCINEZE ADÂNC ÎN LIMBAJUL ȘI CONȘTIINȚA PUBLICULUI.

IMPACTUL EMOTIONAL ERA ATĂT DE PUTERNIC, ÎNCĂT EXPRESIA A SUPRAVIEȚUIT PESTE TIMP, FIIND FOLOSITĂ ȘI AZI PENTRU A DESCRIE SCHIMBĂRI BRUȘTE DE DIRECȚIE SAU COMPORTAMENT, DEȘI TRENURILE NU MAI ÎNTORC LA PLOIEȘTI DE MAI BINE DE UN SECOL.

BĂTĂILE CU FLORI

DE BOGDAN BUTURUGĂ ȘI ȘTEFAN BUTURUGĂ

PE LA 1871, PRIMARUL IOAN PHILIU ADUNASE O COMISIE SĂ STABILEASCĂ PE UNDE VA TRECE NOUL BULEVARD.

DUPĂ ANI DE MUNCĂ, SUB OCHII DOMNILOR PRIMARI GRIGORESCU ȘI STANIAN, TREABA S-A ÎNCHEIAT. AȘA S-A NĂSCUT MÂNDRIA ORAȘULUI - BULEVARDUL INDEPENDENȚEI ORI, CUM ÎI ZICE LUMEA, BULEVARDUL CASTANILOR.

ASTĂZI CU GREU NE PUTEM ÎNCHIPUI CE ÎNSEMNA PLIMBAREA PE BULEVARD... MAI ALES ÎNTR-O ZI DE SĂRBĂTOARE, CÂND SE ORGANIZAU BĂTĂILE CU FLORI! EI, NU ERA O BĂTAIE ÎN ADEVĂRATUL SENS AL CUVÂNTULUI, CI UN EVENIMENT MONDEN CARE, NU RAREORI, DUCEA LA LOGODNE, BA CHIAR LA CUNUNII, IAR PLOIEȘTENII ÎȘI EXPRIMAU BUCURIA DE A TRĂI ÎN ACELE VREMURI FRUMOASE.

SE ÎNTÂMPLA, DE REGULĂ, LA SFÂRȘIT DE PRIMĂVARĂ ȘI ÎNCEPUT DE VARĂ. HAIDEȚI SĂ VEDEM UN EVENIMENT DE PE LA 1905. DE SĂMBĂTĂ DE LA PRÂNZ, BULEVARDUL SE ÎNCHIDEA, DIN CENTRU ȘI PÂNĂ LA GARĂ GARDIȘTII OPREAU ORICE TRECERE. ÎNCEPÂND CU ORELE 15, CEI CARE DOREAU SĂ PARTICIPE PLĂTEAU O MICĂ TAXĂ ȘI SE PLASAU PE BÂNCI, ÎN GRĂDINA PUBLICĂ, LĂNGĂ PAVILIONUL FANFAREI MILITARE.

MUZICA FANFAREI, DIRIJATĂ DE CAPELMAISTRUL ECBERTH, ÎNCEPEA, IAR PE LA 17, TRĂSURILE - ÎMPODOBITE CA PENTRU NUNTĂ - APĂREAU UNA CĂTE UNA.

DOMNIȘOARELE NU MERGEAU SINGURE, DOAMNE FERESTE! MEREU ÎNSOȚITE DE O MAMĂ, O MĂTUȘĂ RESPECTABILĂ ORI O BUNICĂ SAU CHIAR DE UN TATĂ MAI PROTECTOR - SĂ FIE TOTUL CU RÂNDUIALĂ.

FLĂCĂII - PREGĂTIȚI DIN VREME - AȘTEPTAU MOMENTUL SĂ ARUNCE FLORILE SPRE TRĂSURA "CU PRICINA". DACĂ DOMNIȘOARA ZĂMBEA... ERA SEMN BUN!

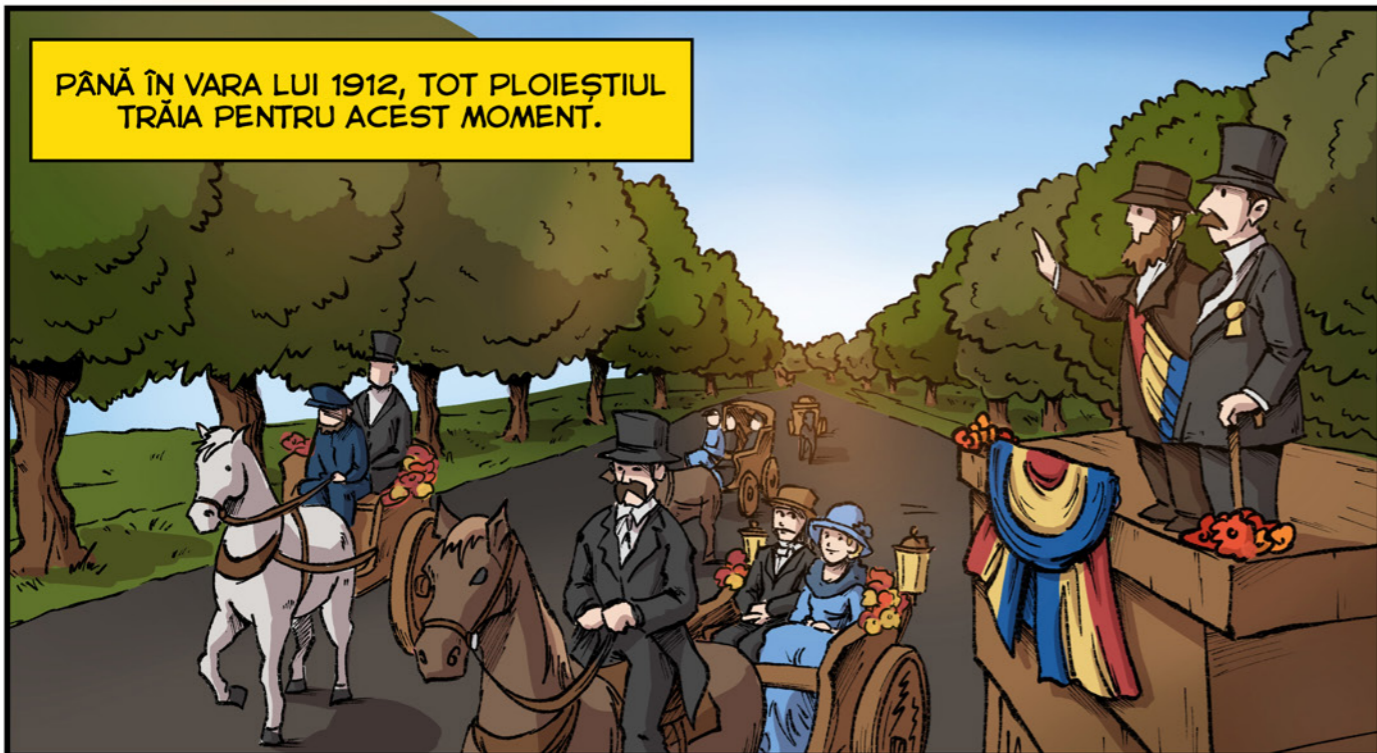

ERA O DISTRACTIE DE VARĂ... ȘI UN IZVOR NESECAT DE BĂRFE. MAI INTERESANTĂ, ZICEA LUMEA, DECÂT PARADELE DE 10 MAI.

TROTUARELE ȘI ZONELE VERZI SE UMLEAU OCHI. TINERI, DOMNI ȘI DOAMNE, CURIOSI VENIȚI CHIAR ȘI DE PRIN SATE - TOȚI ADUNAȚI PENTRU MAREA BĂTAIE CU FLORI. UN AMESTEC DE FLIRT, SPECTACOL ȘI VOIE BUNĂ.

PÂNĂ ÎN VARA LUI 1912, TOT PLOIEȘTIUL TRĂIA PENTRU ACEST MOMENT.

DAR MAI APOI A VENIT RĂZBOIUL BALCANIC, IAR LA URMĂ MARELE RĂZBOI. BĂTĂILE CU FLORI N-AU MAI AVUT LOC. S-AU INTERZIS MANIFESTĂRILE 'PREA VESELE'. ZICEAU CĂ-I RISIPĂ ȘI LIPSĂ DE RESPECT FAȚĂ DE VREMURILE GRELE.

OPRIREA MANIFESTĂRILOR PUBLICE PUR DISTRACTIVE, CU INTENS ȘI JIGNITOR CARACTER DE LUX, DE VESELIE ȘI DE RISIPĂ, CARE NU URMĂRESC NICI MĂCAR UN SCOP FILANTROPIC SAU PATRIOTIC. DUPĂ RĂZBOI, TRADIȚIA S-A RELUAT, IAR ÎN 1928 A ÎNCETAT, RĂMÂNÂND ÎN AMINTIRILE PLOIEȘTENILOR...

AZI? AZI PLOIEȘTENII SE SUPĂRĂ DACĂ SE ÎNCHIDE BULEVARDUL, DAR ÎN ADÂNCUL SUFLETULUI... POATE CĂ LE E DOR DE O FLOARE ARUNCATĂ DIN TRĂSURĂ.

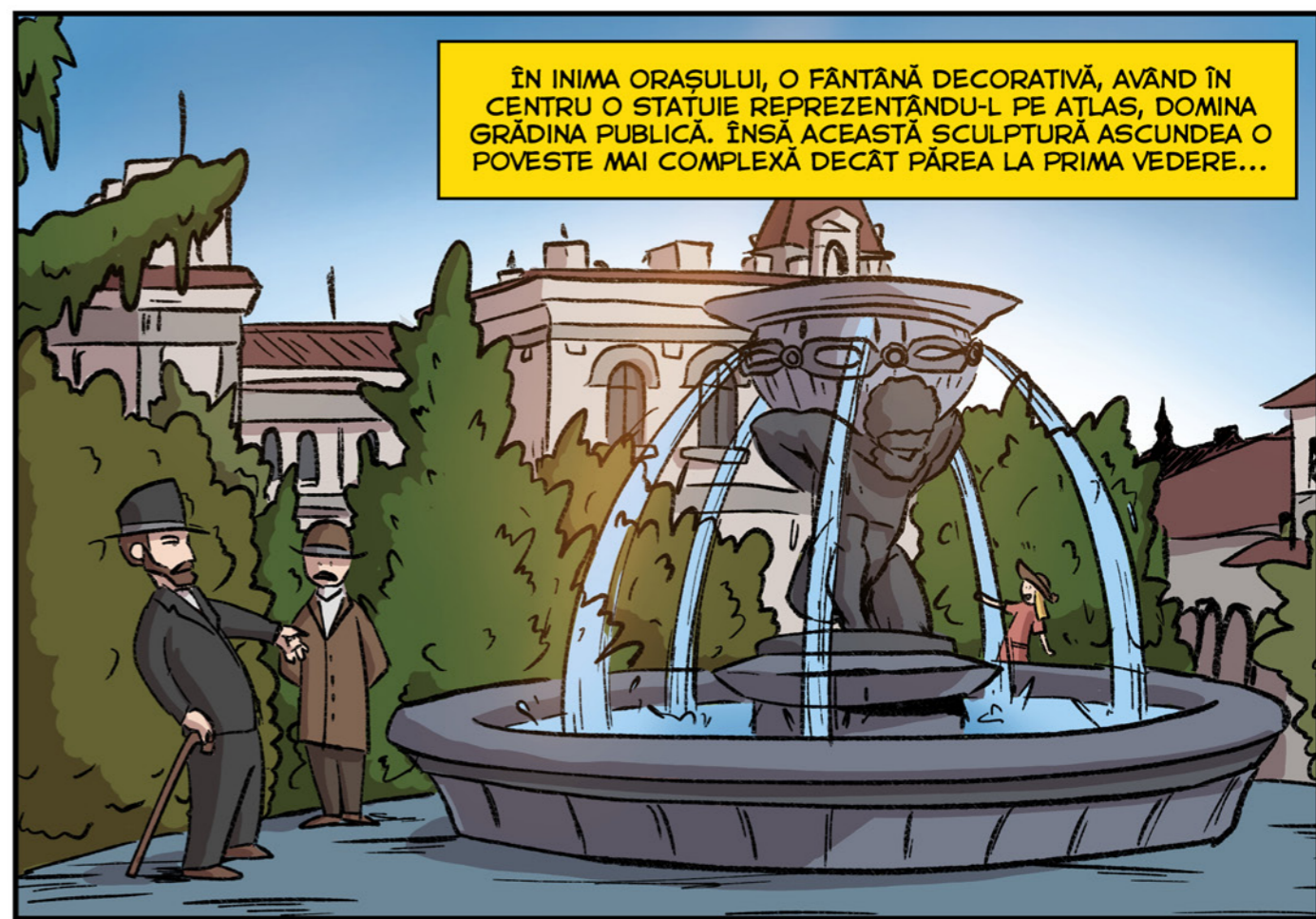
ATLAS

DE BOGDAN BUTURUGĂ ȘI ȘTEFAN BUTURUGĂ

LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX, PLOIEȘTIUL CUNOȘTEA O PERIOADĂ DE ÎNFRUMUSEȚARE URBANĂ.

ÎN INIMA ORAȘULUI, O FÂNTÂNĂ DECORATIVĂ, AVÂND ÎN CENTRU O STATUIE REPREZENTÂNDU-L PE ATLAS, DOMINA GRĂDINA PUBLICĂ. ÎNSĂ ACEASTĂ SCULPTURĂ ASCUNDEA O POVESTE MAI COMPLEXĂ DECÂT PĂREA LA PRIMA VEDERE...

AMPLASATĂ STRATEGIC ÎN ZONA CENTRALĂ, APROAPE DE SEZIILE PRINCIPALELOR PARTIDE POLITICE, STATUIA AVEA UN MECANISM ROTATIV. DEVENISE ASTFEL O BUSOLĂ A PREFERINTELOR POLITICE: DUPĂ FIECARE RUNDĂ DE ALEGERI, ATLAS ERA ÎNTORS CU SPATELE CĂTRE FORMAȚIUNEA CARE PIERDEA.

A PIERDUT COSTACHE?! ÎNVĂRTIȚI-L PE ATLAS!

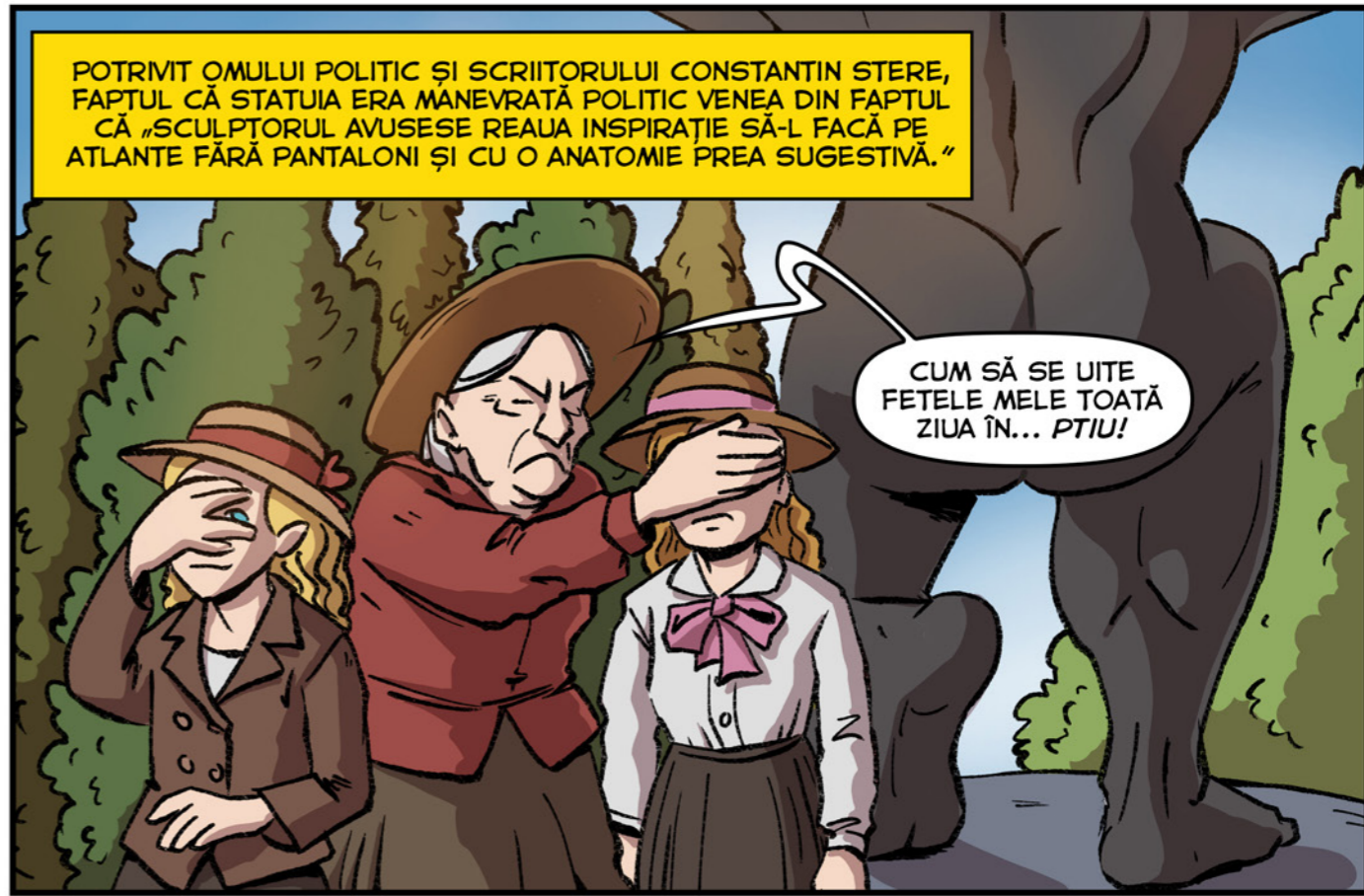
SĂ VADĂ TOATĂ LUMEA CA LE-AU ÎNTORS SPATELE CETĂȚENII LA VOT PENTRU CUM AU GUVERNAT!

NU, NU, ACUM ÎN PARTEA CEALALTĂ, CĂ AU PIERDUT CEIALȚI!

„PÂNĂ ȘI O FÂNTÂNĂ DE FONTĂ E SILITĂ SĂ SE ADAPTEZE LA SCHIMBĂRILE DE PARTID...”

POTRIVIT OMULUI POLITIC ȘI SCRITORULUI CONSTANTIN STERE, FAPTUL CĂ STATUIA ERA MĂNEVRATĂ POLITIC VENA DİN FAPTUL CĂ „SCULPTORUL AVUSESE REAUA INSPIRAȚIE SĂ-L FACĂ PE ATLANTE FĂRĂ PANTALONI ȘI CU O ANATOMIE PREA SUGESTIVĂ.”

CUM SĂ SE UITE FETELE MELE TOATĂ ZIUA ÎN... PTIU!

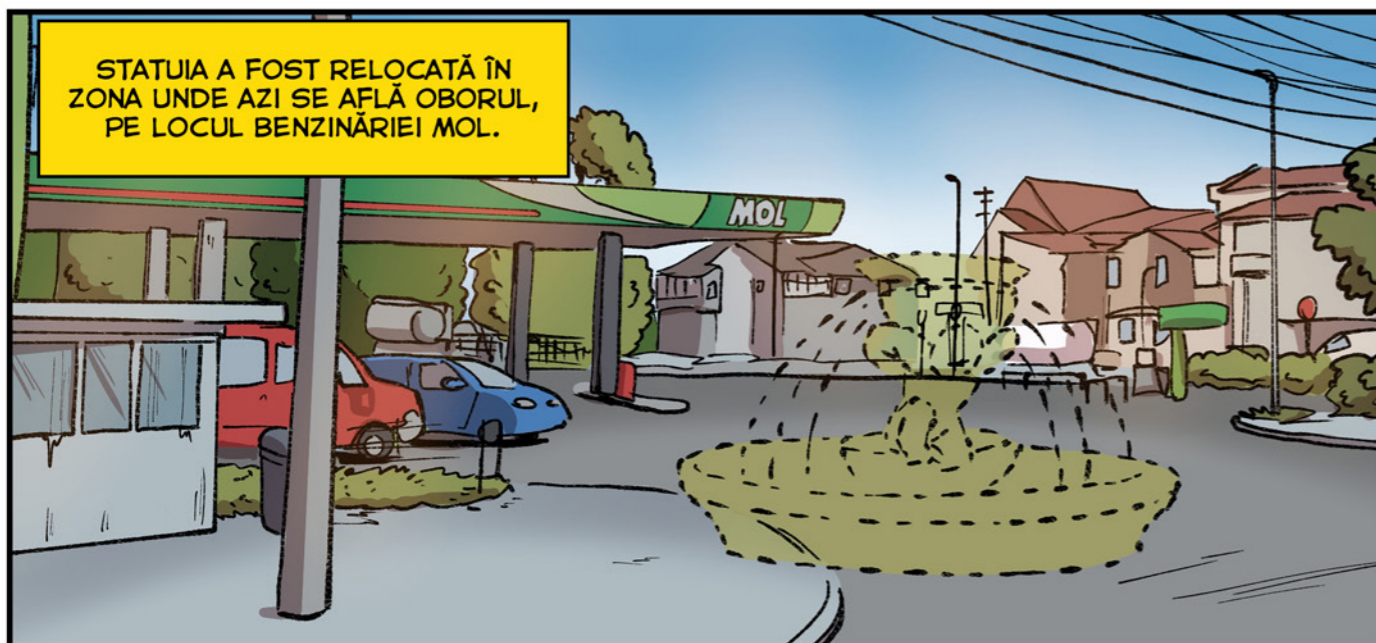

„TĂLHARI! BANDIȚI! ȘI-N GRĂDINĂ... ATLANTELE ÎNVĂRTIT PENTRU ALEGERI!”

ÎN PERIOADA INTERBELICĂ, GRĂDINA PUBLICĂ UNDE TRONA ATLAS A FOST REAMENAJATĂ, IAR STATUIA DEMONTATĂ PESTE NOAPTE. AUTORITĂȚILE INVOCAU TRAFICUL AUTO TOT MAI INTENS, ÎN CIUDA PROTESTELOR VEHEMENTE DIN PARTEA LOCUITORILOR.

STATUIA A FOST RELOCATĂ ÎN ZONA UNDE AZI SE AFLĂ OBORUL, PE LOCUL BENZINĂRIEI MOL.

SĂ DISPARĂ ARTA BURGHEZĂ DECADENTĂ...

ÎN ANII '60-'70, STATUIA A DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ. NU SE ȘTIE DACĂ A FOST FURATĂ SAU A AVUT ACEEAȘI SOARTĂ CA MONUMENTUL LUI CAROL I DIN BUCUREȘTI, DISTRUS DE REGIMUL COMUNIST.

PTOLEȘTIUL ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL 1916-1918

DE OCTAV ȪNGUREANU ȘI ALEXANDRU CIUBOTARIU

ÎN TIMPUL PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL, FRANȚA ȘI ANGLIA AU CERUT IMPERIOS ÎN 1916 ROMÂNIEI SĂ ÎNTRE ÎN RĂZBOI PENTRU CĂ PE FRONTUL DE VEST, LA VERDUN, ALIAȚII RISCAU SĂ PIARDĂ ÎN FAȚA GERMANILOR.

SCRIITORUL MIHAIL SEVASTOS

ÎNCERCAU DE ASEMENEA SĂ OPREASCĂ ACCESUL GERMANIEI LA RESURSE. ȚINTA LOR? SĂ OPREASCĂ NEMȚII SĂ PUNĂ MÂNĂ PE GRÂUL ȘI PETROLUL ROMÂNESC.

GERMANII AU TRIMIS TRUPE SPRE ROMÂNIA, SLĂBIND FRONTUL DIN FRANȚA. ÎNAINȚAREA ROMÂNILOR ÎN TRANSILVANIA TREBUIA OPRITĂ, ROMÂNIA CUCERITĂ CÂT MAI REPEDE, IAR COMBUSTIBILUL ROMÂNESC URMA SĂ ALIMENTEZE MAȘINA DE RĂZBOI A PUTERILOR CENTRALE.

CE BINE CĂ NE-AU MUTAT ÎN ROMÂNIA! MĂCAR AM SCĂPAT DE TRANȘEELE DE LA VERDUN!

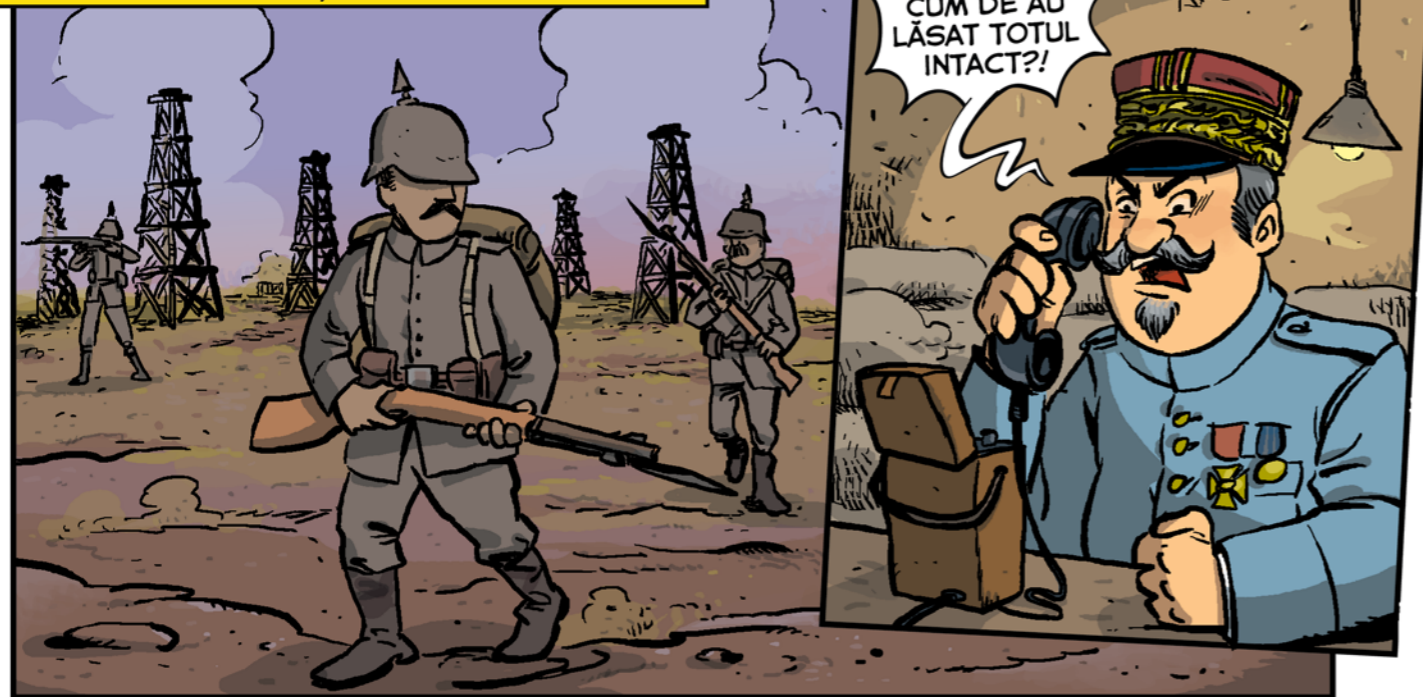

ROMÂNIA TREBUIE ÎNVINSĂ. ALTFEL GERMANIA NU VA PUTEA SUPRAVIEȚUI

VOI PRELUA CONDUCEREA OFENSIVEI ASUPRA ROMÂNIEI!

GENERALUL ERICH LUDENDORFF, LIDER MILITAR GERMAN ȘI GENERALUL ERICH VON FALKENHAYN

GENERALUL FRANCEZ BERTHELOT A SUGERAT GUVERNULUI CA INSTALAȚIILE PETROLIERE DIN DOBROGEA SĂ FIE DISTRUSE ÎNAINTE SĂ AJUNGĂ PE MÂNA DUȘMANULUI DAR...

CUM DE AU LĂSAT TOTUL INTACT?!

BRITANICII ERAU ÎNGRIJORAȚI. DACĂ ȘI PETROLUL DIN VALEA PRAHOVEI, ȘI GRÂUL ROMÂNESC AJUNGEAU LA NEMȚI? LONDRA, 31 OCTOMBRIE 1916:

E ABSOLUT NECESAR CA REZERVELE DE PETROL, GRÂU, RAFINĂRIILE ȘI PUȚURILE PETROLIFERE DIN ROMÂNIA SĂ FIE DISTRUSE!

GRIFFITHS, ESTI UN INGINER PRICEPUT! TE VEI DUCE SINGUR...

ȘI CE LE VOI SPUNE PROPRIETARILOR CÂMPURILOR PETROLIFERE?

POȚI SĂ LE SPUI CĂ GUVERNUL BRITANIC SE ANGAJEAZĂ SĂ PLĂTEASCĂ COSTURILE REFACERII LA SFÂRȘITUL RĂZBOIULUI. AI PRIMIT PUTERI SPECIALE ÎN ACEST SENS DE LA MINISTRUL DE FINANȚE... LA REVEDERE, COLONELE, ȘI, NOROC...

LA PLOIEȘTI, PE 5 ȘI 6 DECEMBRIE 1916 AU FOST INCENDIATE 13 RAFINĂRII ȘI 398.500 TONE DE PETROL. UN ADEVĂRAT INFERN S-A DEZLĂNȚUIT. RAFINĂRIILE ȘI CÂMPURILE DE PETROL AU FOST APRINSE. CERUL DEVENISE ROȘU CA FOCUL IADULUI.

VOM REFACE TOTUL, PLOIEȘTIUL FĂRĂ PETROL NU ARE SENS!

"O VIZIUNE DIN INFERNUL LUI DANTE" SCRIE I.G.DUCA ÎN MEMORIILE SALE DESPRE PLOIEȘTIUL ARZÂND: "TE IZBEȘTE UN MIROS GREU, ÎNECĂCIOS, DE GAZ ȘI DE SMOALĂ... SPECTACOLUL E ATÂT DE GROAZNIC ȘI DE FIOROS, ÎNCÂT NU SE POATE DESCRIE".

ISTORICII KEITH MIDDLEMASS ȘI KEITH JEFFERY AFIRMĂ CĂ DISTRUGERILE FĂCUTE ATUNCI, ÎN DOAR CÂTEVA ZILE, AU FOST MAI MARI DECÂT CELE PROVOCATE DE BOMBARDAMENTELE AMERICANE DIN 1944, IAR OPERAȚIUNEA A FOST CEL MAI SEMNIFICATIV ACT AL PRIMULUI RĂZBOI MONDIAL!

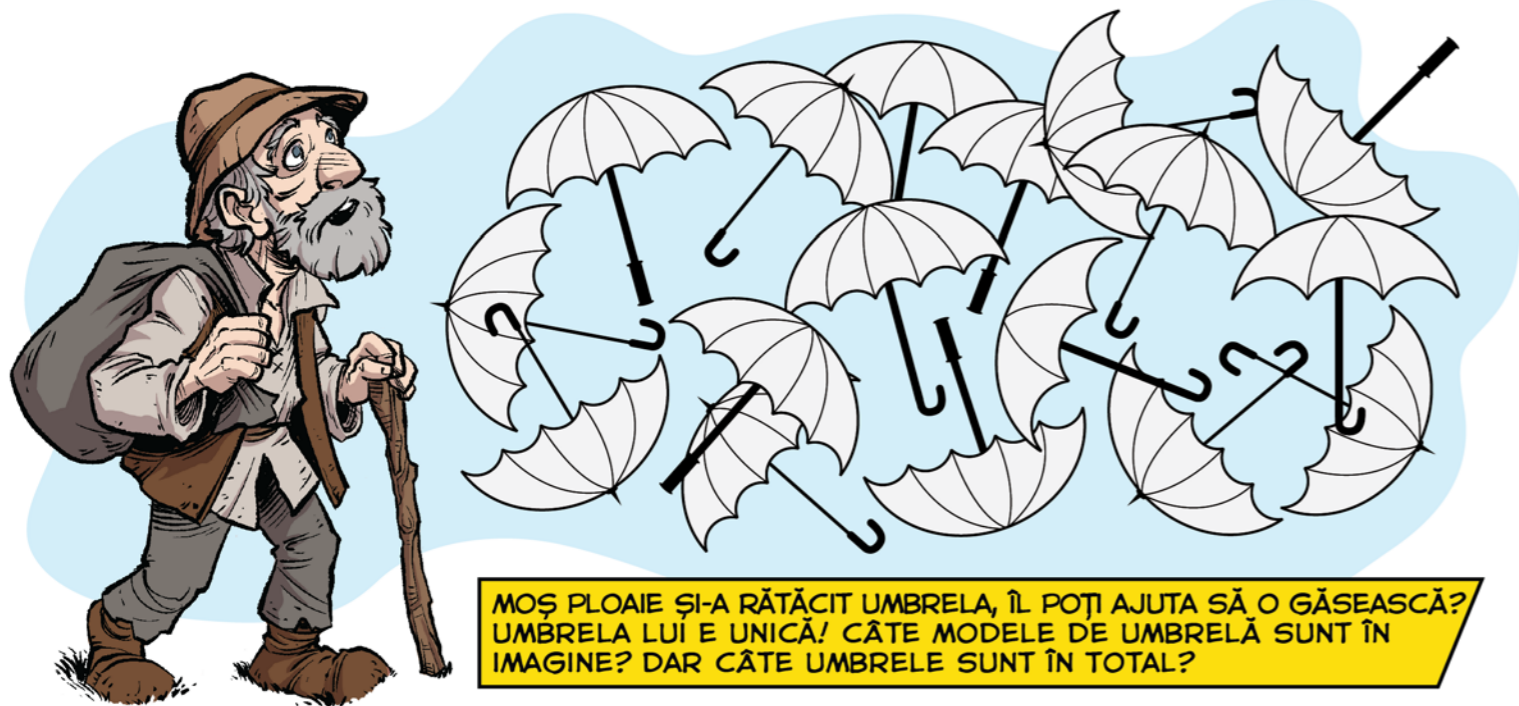

JOCURI

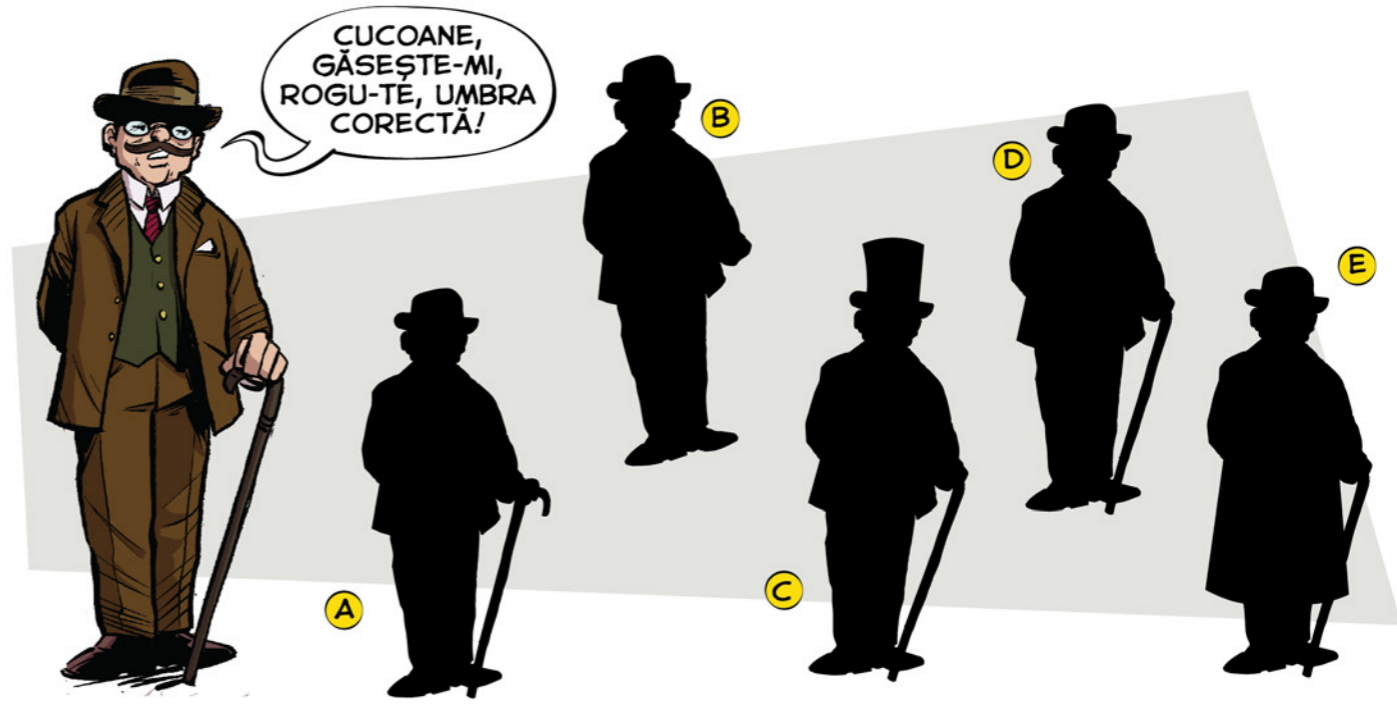
TESTEAZĂ-ȚI CUNOȘTIȚELE ȘI ARANJEAZĂ CETĂTENII PLOIEȘTILUI DE MAI JOS ÎN ORDINE CRONOLOGICĂ:

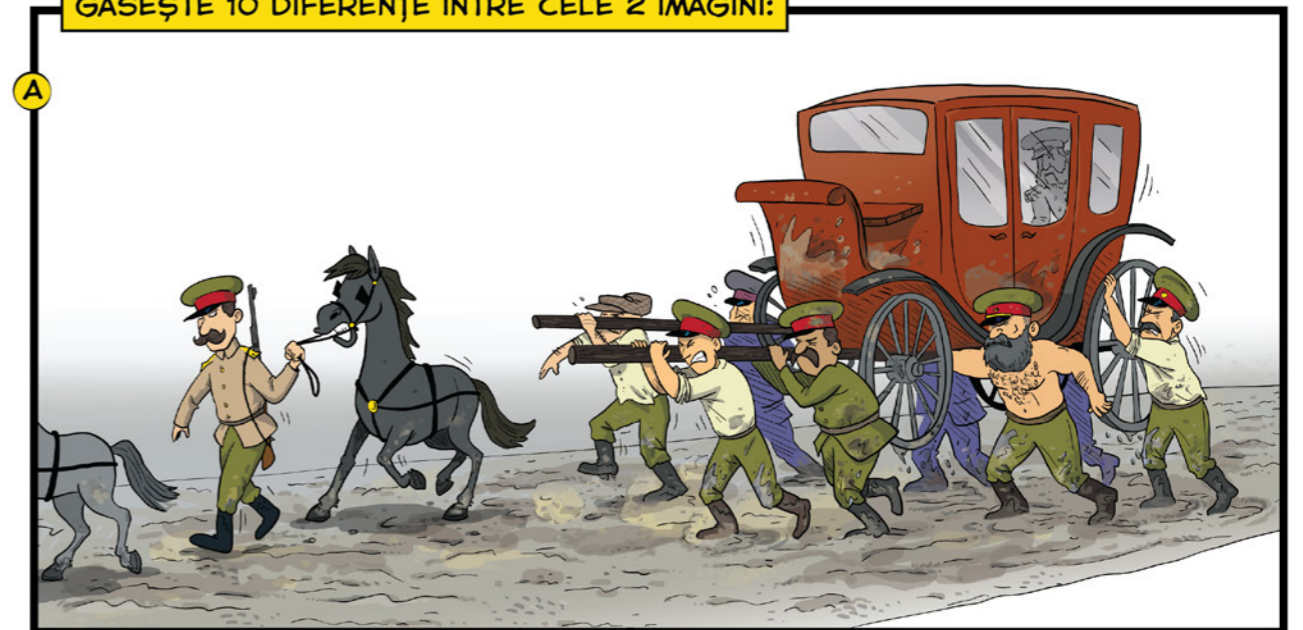
PRIMA MENȚIUNE DOCUMENTARĂ PLOIEȘTI DEVINE TÂRG DOMNESC REPUBLICA DE LA PLOIEȘTI REVOLUȚIA DIN DECEMBRIE 1989 PREZENT VIITOR

MOȘ PLOAIE ȘI-A RĂTĂCIT UMBRELA, ÎL POȚI AJUTA SĂ O GĂSEASCĂ? UMBRELA LUI E UNICĂ! CÂTE MODELE DE UMBRELĂ SUNT ÎN IMAGINE? DAR CÂTE UMBRELE SUNT ÎN TOTAL?

GĂSEȘTE 10 DIFERENȚE ÎNTRE CELE 2 IMAGINI:

CA S-O ÎNTOARCĂ CA LA PLOIEȘTI, MECANICUL VASILE TREBUIE MAI ÎNȚĂI SĂ AJUNGA LA LOCOMOTIVĂ. AJUTĂ-L SĂ GĂSEASCĂ DRUMUL CORECT:

DRUM BUN!

Locul acestui proiect în cadrul Casei de Cultură I.L. Caragiale a Municipiului Ploiești este firesc și relevant, ne dorim ca instituția noastră să fie un spațiu de inițiere, explorare și formare culturală pentru tinerii ploieșteni, oferindu-le oportunitatea de a descoperi orașul într-un mod atractiv, interactiv și memorabil. Benzile desenate devin astfel un instrument de cunoaștere, dar și un mijloc prin care imaginația și istoria se întâlnesc, conturând o experiență educativă și estetică de excepție. Inițiativă unică și provocatoare, proiectul „Istoriile Ploieștiului în benzi desenate”, își propune să rămână activ și relevant pe parcursul următorilor patru ani, aducând în prim-plan istoria locală și invitând publicul tânăr să descopere Ploieștiul prin ochii săi, să înțeleagă evoluția sa, să simtă pulsul comunității și să interacționeze cu personalități și momente definitorii, de la Moș Ploaie la Mihai Viteazul, de la viața cotidiană până la evenimentele politice care au modelat orașul.

Marian Dragomir

Director, Casa de Cultură „I.L. Caragiale”

Istoriile Ploieștiului în benzi desenate este un album excepțional, singular în bogata literatură de inspirație ploieșteană care a infuzat în ultimele decenii piața de carte – incluzând aici memorialistică, restituiri imagologice, studii istorice sau ale științelor cantitative, apreciate de un public de obicei „de nișă”. Pe drept cuvânt, perioada fundamentală pentru definirea urbei este, din perspectiva istoricului Dorin Stănescu și a artistului plastic Bogdan Buturugă, modernitatea. Astfel, reîntâlnirea în varianta BD cu „eroii fondatori” din mitologia sau din eposul local – care se și confundă pe alocuri cu cel național – este una dintre cele mai plăcute provocări pe care le poate avea cititorul. Mai mult, adoptând adesea o viziune sincronică în locul unei expuneri diacronice, incluzând și o secțiune de jocuri, albumul se adresează cu adevărat celor între 3 și 99 de ani: este un volum despre trecut (precum orice demers istoric), orientat în mod hotărât spre viitor.

Dan Gulea

redactor-șef „Atitudini”

**Primăria
Municipiului
Ploiești**

Casa de Cultură
Ion Luca Caragiale
A Municipiului Ploiești

PLOIEȘTI 2025